

23 februari 2021

Hoorzitting / Rondetafelgesprek over het herstelbeleid voor Nederland

Deel 1: 5.1.2e

Presentatie:

- Denktank denkt na over de herstartfase. Moeten we eigenlijk nu mee gaan beginnen wat hen betreft. In advies staan vijf uitgangspunten centraal:
  1. Start met voorbereiden inhoudelijk herstelbeleid en begin daarmee nu al mee waar mogelijk;
  2. Gezondheids crisis is ook cruciaal voor economie en welzijn. Is geen tegenstelling. **Een driehoek tussen economie, mentaal welzijn (het langst onderschat) en gezondheidsmaatregelen;**
  3. Zet steun aan groepen en sectoren zo lang mogelijk voort;
  4. Communiceer duidelijk met de samenleving;
  5. Volhouden, doorpakken en perspectief bieden.
- Toelichting op bovenstaande punten:
  - In welke sectoren en domeinen kan je al beginnen met herstel, en bepaalde processen versnellen? Waar is veel achterstand opgelopen? Zijn er leerpunten voor het structurele beleid?
  - Betrokkenheid van veel partijen is nodig, ook van burgers middels burgerparticipatie.
  - Economische structuurversterking (duurzaamheid, digitalisering, etc.) meepakken in herstelbeleid en maatschappelijke vitaliteit (zorg dat mensen mee kunnen komen) door leven lang ontwikkelen.
  - Op korte termijn: naast testen en gezondheidsmaatregelen nadenken over maatregelen waarin wordt gekeken naar wat wel kan: is er niet een slimme manier hoe mensen nu gereguleerd naar buiten kunnen, bijvoorbeeld op het terras? In the end misschien effectiever dan iedereen vrij rond laten lopen.
  - Ook jongeren en kwetsbare groepen betrekken.

5.1.2e

5.1.2i

Deel 2:

5.1.2e

5.1.2e

Presentatie SCP:

- Planbureaus vanaf het begin betrokken bij MCC, wellicht niet altijd zichtbaar geweest, maar planbureaus toen al betrokken.
- Zaken die wij nu signaleren, zijn niet allemaal aan een bepaalde maatregel te hangen. Onze gegevens zijn ook minder dagkoersen: eenzaamheid neemt toe, maar zien niet wekelijks een dramatische stijging.
- Wij signaleren in onze brief is het belang van samenhangend herstelbeleid over de domeinen heen. Moment nu is belangrijk, er komt een kantelmoment aan waarop een groot deel samenleving gevaccineerd is. De samenleving kan dan anders ingericht kunnen worden, **herstelplannen moeten dan klaarliggen.**
- Daarom onze boodschap: **pandemiebestrijding hand in hand laten lopen met herstelplannen.** Daarmee niet wachten op toekomstig regeerakkoord. In brief een driedeling:
  1. Schade van de pandemie (en tegengaan van nevenschade zoals eenzaamheid): gaat dan over flankerend beleid naast pandemiebestrijding zoals voor de jeugd en steunpakketten. Dit ook al koppelen aan lange termijn, bijvoorbeeld duurzaamheid onderdeel maken van steunpakketten.
  2. Oog hebben voor problemen die er al waren: klimaat, arbeidsmarkt, etc. Hier lagen al plannen voor, die moeten versneld weer op de agenda en kijken hoe deze aan crisisbeleid gekoppeld kunnen worden.
  3. Kansen benutten die ook uit een crisis voortkomen. In Nederland wordt vroeg geselecteerd in onderwijs, hoe kunnen dit soort systemen nu ook verbeterd worden. Zelfde voorbeelden zijn er op gebied van mobiliteit en inrichting binnensteden. Dit soort kansen signaleren.
- Doen in brief ook oproep **over transparantie in afwegingen.** Ook over de politieke weging.
- Hebben **advies voor besluitvorming: maatschappelijke beeld zichtbaarder maken.** En dit beeld duidelijker koppelen aan langere termijn. Niet allen bezig zijn met de wekelijkse bewegende cijfers.

Presentatie CPB:

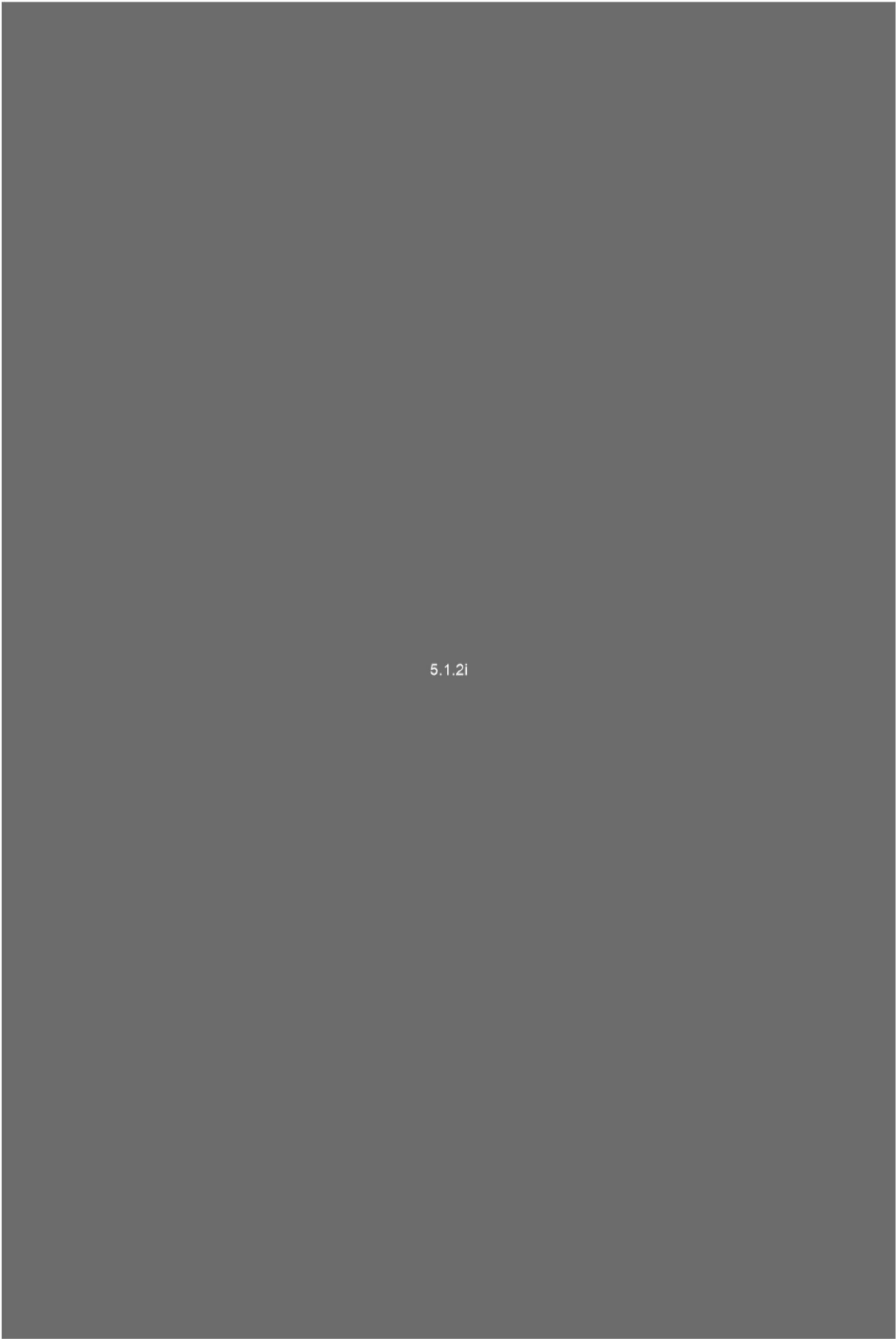
- Wees expliciet over afwegingen, naast gezondheidsschade is er ook druk op economie, samenleving en leefomgeving. Moeten keuzes over gemaakt worden, maak deze expliciet.
- Maak dit soort keuzes in samenhang en koppel dit aan de lange termijn.
- Het is nu urgent, fase waarin licht aan het einde van tunnel komt. Moeten nadenken over problemen in de samenleving die er straks nog steeds zijn. Kunnen niet wachten op lange kabinetsformatie, moeten komende tijd al beleid maken.
- Er zijn dagkoersen op terrein epidemie, maar niet op die manier voor economie of samenleving. Onze cijfers altijd minder kortcyclisch.
- Recovery and Resilience Facility vanuit EU, kabinet gekozen om daar dit jaar niet een plan voor te maken. Is achteraf jammer, kan nu pas volgend jaar.

Presentatie PBL:

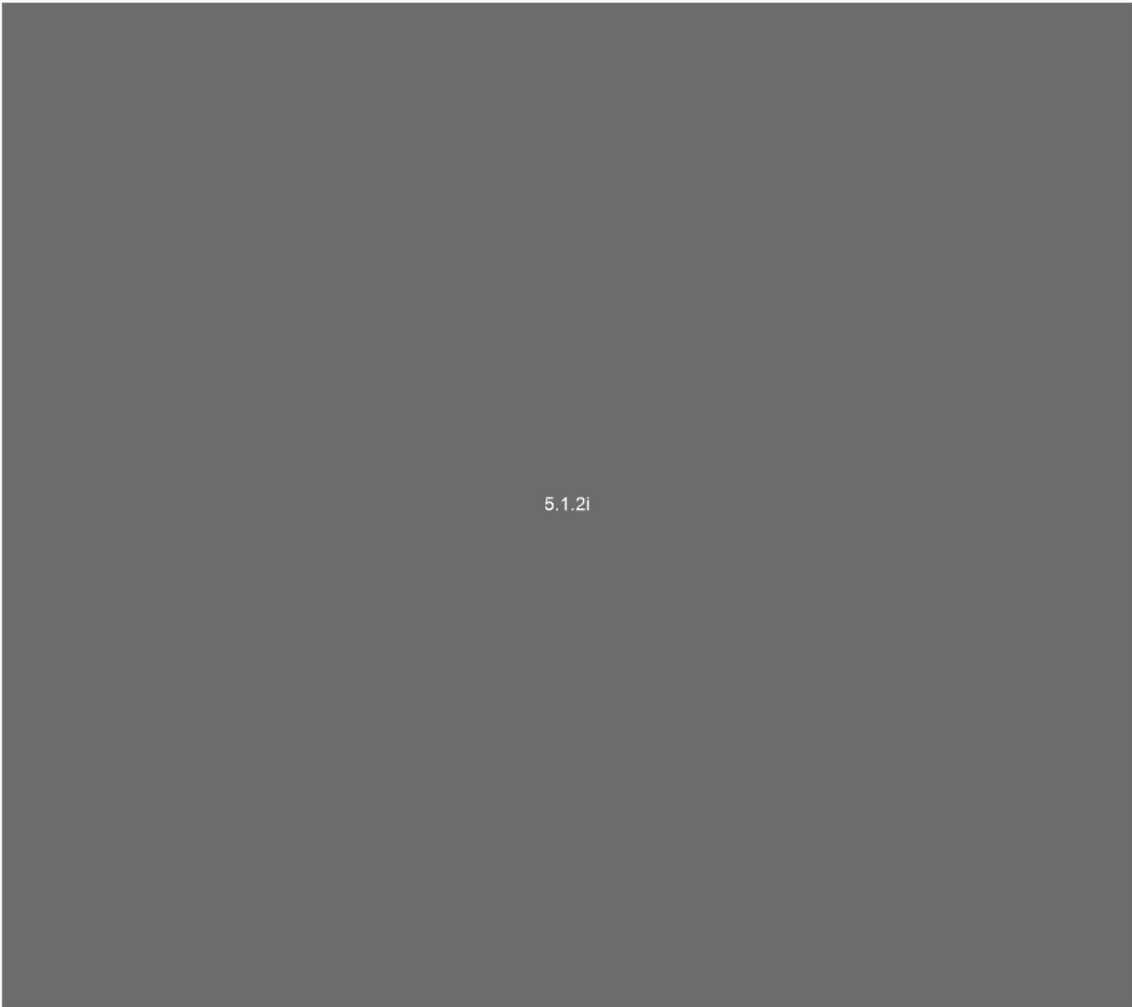
- Vanuit perspectief leefomgeving:
- De toekomst is nu. We bewegen van Parijs doelen mbt klimaat weg. Er wordt wereldwijd nu veel geld vrijgemaakt voor economische herstructurering. Verstandig om het momentum te pakken: leefomgeving betrekken bij herstelprogramma. Twee lijnen:
  1. Alledaags: wonen, mobiliteit, thuis werken, binnensteden, etc.
  2. Systemische leefomgeving: grondstoffengebruik, klimaat, etc.
- Leefomgeving en economie twee kanten van dezelfde medaille. Economie loopt aan tegen milieugrenzen. Verduurzaming wordt synoniem voor economische groei. Ook buurlanden reserveren geld voor duurzaam herstelbeleid.
- Elk nadeel heeft zijn voordeel. Huidige situatie vraagt om crisisbeleid, lange termijn geparkeerd tot na de verkiezingen. Deze kloof moeten we niet laten geburen, dan laten we kansen liggen.

Korte termijn van crisisherstel verbinden aan concreet herstel beleid voor de lange termijn, zonder kabinetsformatie voor de voeten te lopen. Opties: er liggen al veel plannen (klimaatakkoord, groeifonds, kabinetsvisie infrastructuur), kijken of die plannen al richting kunnen geven.

5.1.2i

5.1.21

5.1.21